

RADOVAN DÁVID
vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Povinnost mlčenlivosti a její zákonné prolomení v praxi OSPOD“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Termín a místo konání: 9. září 2025 od 9:00 do 15:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Povinnost mlčenlivosti je základním kamenem důvěry mezi pracovníkem orgánu sociálně-právní ochrany dětí a klientem. Zároveň však právní praxe přináší situace, kdy je třeba mlčenlivost prolomit – například kvůli ochraně života a zdraví dítěte nebo v souvislosti s oznámením trestného činu. Školení se zaměří na právní povahu mlčenlivosti, rozdíly mezi zákonnými povinnostmi a interními pravidly, aktuální judikaturu i etické otázky spojené s poskytováním informací. Účastníci získají ucelený přehled o mezích povinné mlčenlivosti a naučí se bezpečně rozlišovat, kdy mlčenlivost zachovat a kdy ji lze nebo musí zákonně prolomit.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- vymezit právní rámec povinné mlčenlivosti pracovníků OSPOD,
- identifikovat zákonné výjimky a jejich konkrétní použití,
- rozlišit oprávněné a neoprávněné sdělení informací,
- aplikovat pravidla GDPR ve spojení s mlčenlivostí,
- rozpoznat situace, kdy je mlčenlivost zachována i v řízení,

- dokumentovat a obhájit zákonné prolomení mlčenlivosti,
- komunikovat s policií, soudem nebo školou v souladu se zákonem,
- jednat eticky v mezních situacích bez ohrožení práva klienta,
- chránit důvěru klienta a současně postupovat podle práva,
- nastavit vnitřní postupy pro rozhodování o sdělení údajů.

Obsah kurzu:

1. Právní povaha a účel mlčenlivosti v činnosti OSPOD

- mlčenlivost jako právní povinnost, etický závazek a nástroj důvěry
- právní zdroje: zákon o SPOD, správní řád, občanský zákoník
- rozdíl mezi zákonnou a smluvní mlčenlivostí
- mlčenlivost ve vztahu k rodině, dítěti a dalším institucím
- postavení mlčenlivosti v rámci úředního postupu
- vztah mlčenlivosti a zásady nejlepšího zájmu dítěte
- výjimky v případech krizové komunikace
- interní dokumentace vs. externí sdělení informací

2. Zákonné výjimky z mlčenlivosti podle zákona o SPOD

- zákon č. 359/1999 Sb. a specifické výjimky z § 51–52
- povinnost spolupráce s orgány činnými v trestním řízení
- sdělování informací soudu, škole, lékaři apod.
- oznámení podezření na trestný čin a přestupek
- kdy je možné informace poskytnout i bez souhlasu klienta
- spolupráce s jinými OSPOD a veřejnými subjekty
- situace, kdy je mlčenlivost nutné prolomit kvůli ochraně práv dítěte
- sdílení údajů v kontextu řízení před soudem nebo policií

3. Mlčenlivost ve vztahu k GDPR a ochraně osobních údajů

- vztah mezi mlčenlivostí a ochranou osobních údajů
- princip minimalizace sdělovaných údajů
- oprávněný zájem vs. souhlas subjektu údajů
- poskytování informací rodinným příslušníkům
- pravidla vedení spisu (dokumentace, záznamů apod.) a přístupu ke spisu třetích osob
- pseudonymizace a anonymizace dat v praxi
- záznamy o sdělení údajů a dokumentace souhlasu
- sankce za porušení mlčenlivosti a porušení GDPR

4. Povinnost mlčenlivosti ve správním řízení a soudní praxi

- mlčenlivost jako součást spravedlivého řízení
- důvěrné dokumenty ve spise a omezení přístupu
- omezení informování druhého rodiče nebo zástupce
- sdělení informací v rámci opatrovnického řízení
- právo účastníků řízení na informace vs. ochrana důvěrnosti

- mlčenlivost při poskytování podkladů pro rozhodnutí
- komunikace se soudy a její hranice
- přestupky a trestné činy spojené s vyzrazením informací

5. Mezilidská rovina mlčenlivosti – etická dilemata

- rozdíl mezi právní povinností a mezilidskou loajalitou
- tlak klienta vs. povinnost chránit zájem dítěte
- jak reagovat na žádost o „utajení“ informací
- případové dilema: mlčet, nebo informovat?
- mlčenlivost mezi kolegy a institucemi – sdílení informací uvnitř týmu
- etická rovina zadržení informace ohrožující dítě
- komunikace s médii a hranice veřejné informovanosti
- význam profesní integrity a odpovědnosti

6. Prolomení mlčenlivosti v trestním řízení a spolupráci s policií

- oznamovací povinnost dle § 368 trestního zákoníku
- součinnost s PČR, státním zastupitelstvím, soudem
- rozsah a forma sdělovaných údajů
- sdělení skutečností bez ohrožení probíhajícího řízení
- postavení pracovníka OSPOD jako svědka
- ochrana důvěrnosti zdrojů informací
- mlčenlivost ve spojení s výsledkem dítěte
- přímé vs. zprostředkované sdělení informací

7. Rozhodovací praxe a judikatura

- rozhodnutí správních soudů k mlčenlivosti a jejímu porušení
- judikatura k poskytování informací bez souhlasu subjektu
- případy konfliktu práv dítěte a rodiče
- nález Ústavního soudu: mlčenlivost jako součást důstojnosti
- rozhodnutí ESLP: sdělování údajů vs. právo na soukromí
- příklady dobré a špatné praxe
- kazuistiky z činnosti veřejného ochránce práv
- praktické dopady rozhodnutí na činnost OSPOD

8. Doporučení pro praxi a nastavení vnitřních pravidel

- vnitřní směrnice a modely rozhodování o sdělování údajů
- kdo rozhoduje o prolomení mlčenlivosti
- konzultace, dokumentace a schvalovací mechanismus
- vedení záznamů o poskytnutí údajů a jejich obsahu
- doporučení pro vedení spisu a interní komunikaci
- vytvoření tzv. mlčenlivostní matice (kdo s kým a co)
- poučení pracovníků o mlčenlivosti – povinné vs. doporučené
- aktualizace vnitřních metodik dle vývoje judikatury

9. Diskuse a závěr školení